

Joh 18, 8 – goede vrijdag 2022
Agnus Dei (Sela); groet; gebed; Geef vrede; lezen Joh 18, 1-11 / Joh 19, 16b-30; Aus Liebe; preek; Opw 775; doven paaskaars + Opw 706; gebed; zegen; vertrek in stilte
Bergschenhoek 15.4.2022

Dia Zo gaat het vandaag, als er iemand wordt gearresteerd. Zoals op deze foto. Een speciale eenheid van de politie rukt uit. De verdachte wordt overweldigd en ingerekend. Als het moet met geweld. Zo werd Jezus ook gearresteerd. Ook voor Hem een speciale eenheid. Romeinse soldaten, gehard in de strijd. Een cohort, vertelt Johannes – dat is geen klein groepje geweest. Bewapende knechten van de Joodse leiders. Wapens en zoeklichten. Nee, het was niet de bedoeling om beleefd aan Jezus te vragen of Hij zo vriendelijk wilde zijn om met hen mee te gaan. Het was een serieus arrestatieteam. Jezus moet worden opgepakt, desnoods met geweld. Zo vertelt Johannes het. Jezus gearresteerd, alsof hij een terrorist is, een gevaarlijke crimineel. Hiermee begint Johannes het verhaal van Jezus' lijden en sterven. Precies hier, met de arrestatie van Jezus. In wat zo mooi is: in dit begin komt alles al samen. Wat er gaat gebeuren. Wat Jezus aan het doen is. En wat het ons te zeggen mag hebben. Laten we kijken.

Jezus kiest voor het kruis **dia**

Bij een arrestatie is er soms een klopjacht, een wilde achtervolging op de snelweg, een verdachte die op de vlucht slaat en de politie die alles op alles zet om hem of haar te pakken te krijgen. Deze arrestatie gaat totaal anders. Als het arrestatieteam komt met hun wapens en zoeklichten, duikt Jezus niet weg achter een boom, rent Hij niet weg in het donker. *Jezus liep naar hen toe*, vertelt Johannes. Hij stapt juist naar voren in het licht van de fakkels en lantaarns en vraagt rustig en gedecideerd: *Wie zoeken jullie?* En als de mannen van het arrestatieteam zeggen: Jezus van Nazaret, dan blijft Jezus nog steeds staan en zegt Hij heel gewoon: *Ik ben het*. Ik ben degene die jullie zoeken. Mij moeten jullie hebben.

Een rare arrestatie. Zo gaat het meestal niet. Judas met zijn arrestatieteam – ze hadden zich voorbereid op tegenstand, een gevecht misschien. Maar meteen aan het begin worden hen de wapens uit handen genomen. Omdat Jezus zegt: Ik ben het, mij moeten jullie hebben. Ja raar: de crimineel geeft zich zonder slag of stoot over. Waarom is dat? Johannes geeft er woorden aan. Hij vertelt: *Jezus wist wat er met Hem zou gebeuren*. Met andere woorden: deze arrestatie is voor Jezus geen verrassing, een onvoorziene wending. Nee, het gaat

precies zoals Jezus wil dat het gaat. Zo dus. Opgepakt worden als een crimineel. Jezus overkomt het niet. Hij kiest ervoor. Jezus wordt niet gevangen genomen, maar laat zich gevangen nemen.

Zo begint de weg naar het kruis. Jezus komt out in the open. Hij treedt naar voren. Het kruis overkomt Jezus niet. Hij kiest ervoor. Op dit moment gaat die weg beginnen. En Jezus gaat hem vastberaden en zonder aarzeling. Hij zal de beker die de Vader hem gegeven heeft, drinken. Zoals Jezus verderop zegt. Hier wordt de beker van Gods toorn Jezus aangereikt. En Jezus neemt hem aan. Hij stelt zich beschikbaar om door het vuur van Gods oordeel heen te gaan. Vader, laat Mij het maar doen. Ik ga dat oordeel van u dragen. Voel je? In dit moment tekent zich af wat Jezus aan het doen is. Hij kiest voor het kruis. Hij is het, die zich beschikbaar stelt om die weg te gaan, van dood, vervloeking en oordeel.

Om jou te bevrijden dia

Wat bezielt Jezus? Naar voren stappen. Zich aanbieden. Alsof je op Russische tanks af loopt en zegt 'doorzeef mij maar met jullie granaten'. Ook dat vertelt Johannes. *Ik ben het, zegt Jezus, laat deze mensen dan gaan.* Neem mij in plaats van hen. Jezus laat zien wat Hem bezielt. Hij offert zich op. Die discipelen daar in de tuin zouden ook opgepakt moeten worden. De handlangers van de crimineel. Medeschuldig. Maar Jezus gaat ervoor staan. *Ik ben het, laat deze mensen gaan.*

Wie zouden hier moeten worden opgepakt? Jezus niet. Hij heeft nooit iets verkeerd gedaan. Maar wij. Wij mensen op de aarde. Wij, in opstand gekomen tegen God. Wij, met het bloed dat we vergieten, de puinhopen die we aanrichten. Wij zouden naar voren moeten stappen en zeggen: Ik ben het, arresteer mij, straf mij voor wat ik heb misdaan. Maar Jezus zegt: Hoeft niet, blijf maar staan. Ik stap naar voren. Ik neem alle verantwoordelijkheid op Mij. Laat Mij worden geboeid, aangeklaagd, gekruisigd. Zodat jullie vrij zullen zijn. In alle vrijheid mogen gaan. Bevrijd van schuld en straf.

Deze mensen, zegt Jezus. Ook al zoiets. Niet: deze trouwe volgelingen van Mij, want zij hebben zo hun best gedaan voor Mij. Niet: deze echte gelovigen die Mij door dik en dun trouw zijn gebleven. Nee, deze mensen. Straks vluchten ze keihard van Hem weg en laten ze Hem in de steek. Petrus zal vloekend zeggen dat hij Jezus niet kent. Deze mensen dus, met alle lek en gebrek, met al hun zwakheid en onvolkomenheid. Jij en ik.

Wat bezielt Jezus? Liefde dus. Voor jou, voor mij, voor de mensen die wij zijn. Johannes verbindt wat hier gebeurt met het gebed dat Jezus even hiervoor in Johannes 17 heeft uitgesproken: *Geen van hen die U mij gegeven hebt, heb Ik verloren laten gaan*. Er spreekt liefde uit, tederheid. Niemand laat Ik verloren gaan. Voor hen allemaal geef ik mijn leven¹. Want Ik heb hen lief. Vul je eigen naam maar in. Ik ben het, zegt Jezus, laat hem of haar dan gaan. Jezus is het, en daarom mag ik gaan, ik, Maurits, Willem, Anna, Henk, of vul maar in. Wat doet dat jou? Doet het jou ook iets? Ik hoop het. Jezus is het. Hij is het die gaat voor jou, in jouw plaats.

En het kwaad te overwinnen dia

Ik zou hier kunnen stoppen. Jezus kiest voor het kruis om jou en mij te bevrijden. Dat is toch wat Goede Vrijdag jou en mij te zeggen heeft? Ja, zeker. Maar daarmee is het nog niet af. Er gebeuren nog veel grotere dingen. Wereldomvattende, universele dingen. De strijd tussen donker en licht zal nu plaatsvinden en worden uitgevochten. Tussen God en hij die de wereld beheerst, de duivel met zijn trawanten. Een super spannend moment. Alles hangt er van af. Niet alleen voor jou en mij, maar voor de hele wereld. Wie gaat winnen?

En ach, wat jammer, Jezus verliest dus. Hij wordt in de boeien geslagen. Afgevoerd. Een dag later gekruisigd. Dood en begraven. De duisternis wint. Maar in het verhaal gebeurt iets gek. Als Jezus zegt 'Ik ben het', dan vertelt Johannes: *Ze deinsden achteruit en vielen op de grond*. Ook alweer zo raar. Ik ben degene die jullie zoeken, zegt de crimineel, en het hele arrestatieteam valt op de grond. Wat is dat? Over elkaar heen struikelen in hun haast om Jezus te pakken te nemen? Ik weet zeker van niet. Ik ben het, zegt Jezus. Het doet denken aan de naam van God: Jhwh – Ik ben er, Ik zal er zijn. Hier gebeurt iets dat je in sommige psalmen kunt lezen: *God staat op, zijn vijanden stuiven uiteen*². Veelzeggend dus alweer wat hier gebeurt. De mensen die Jezus kwaad willen doen, vallen neer. Als Hij naar voren stapt, dan wordt wie tegen Hem opstaat, omver geblazen.

Zie je waar dit naartoe wijst? Die weg van Jezus naar het kruis – het lijkt allemaal verlies. Jezus wordt overmeesterd, delft het onderspit. Hij deed een mooie poging om iets te veranderen in de wereld, maar het mislukt faliekant. Nou, nee dus. De weg naar het kruis is

¹ Hierbij kun je ook denken aan Joh 10. Ik ben de goede herder, Ik geef mijn leven voor de schapen en niemand zal ze uit mijn hand roven.

² Ps 68: 1

de weg naar de overwinning. Het zal gedaan zijn met de duisternis. De duivel wordt verslagen. Jezus verliest niet, maar wint. Je kunt het nu al uittekenen, vertelt Johannes. *Ze deinsden achteruit en vielen op de grond.* Jezus stapt naar voren en de machten die tegen Hem opstaan vallen op de grond. Hou je er maar aan vast in deze wereld zo in de greep van kwaad en van duisternis. Jezus is het. Hij is het die het kwaad overwint.

Hij is het **dia**

Simpele woorden van Jezus vanavond. *Ik ben het, laat hen dan gaan.* Wat komt er veel in mee, vind je niet? Ik ben het, zegt Jezus. Ik ben het Lam dat de zonde van de wereld wegdraagt. Ik ben jouw bevrijder die zich in de boeien laat slaan om jou te bevrijden. Ik ben het, die de beker van Gods toorn leegdrinkt in jouw plaats. Ik ben het. Al die Ik ben woorden. Ik ben het brood dat leven geeft. Ik ben het licht van de wereld. Ik ben de weg, de waarheid en het leven. Ik ben de goede herder, die zijn leven geeft voor zijn schapen. Ik ben de opstanding en het leven. Ik ben het, de Zoon van God, die kiest voor het kruis, om jou te bevrijden en het kwaad te overwinnen. Alles komt samen. Zodat jij nu zegt: ja, Hij is het. Aan Hem vertrouw ik mijn leven toe. Wil jij dat doen?

Amen